

Fauhaga Takiala

Social Cohesion Guide

Social Cohesion i Aotearoa Niu Hila

Ko te pepa tenei e fakaali mai ai he auala ke fua ni huiga kua i ēi pe ko te ata o te social cohesion e fia kikila ki tātou ki ei i luga o Aotearoa Niu Hila. Fakamālohilohi na ikuga iēnei o te social cohesion e fakalatalata ai ona tātou maua te kautū katoa pe ko te ata kikila mamao a he Aotearoa Niu Hila ki te i tū teia “ona tagata, fakiga, whānau ma na komiuniti e ola fiafia fakatahi”.

E ki tātou iloa pe holoholo lelei mea uma o te social cohesion i te hiaki o ā tātou galuega e fai fua ki nā ikuga iēnei e lima:

1. Tagata, whānau ma nā komiuniti e hokotaga ma iēi te laoga e amanaki
2. Tagata, whānau ma nā komiuniti e fofou ma e mafai ke kaufakatahi atu
3. Tagata, whānau ma nā komiuniti e opotia ma fakalogia e laututuha
4. Tagata, whānau ma nā komiuniti e mātau pe ko ai ki lātou mā fakaaloalo ki tētahi
5. Tagata, whānau ma nā komiuniti e talitonu ki tē tahi tino ma nā fakalāpotopotoga a tāgatā nuku.

Ko te tātou kautū ke maua ni ikuga lelei ki nā vāega takitahi iēnei fua ki ā tātou e galuega e fai. Ko te lelei o nā tali iēnei e fehoahoani tenā ke fuafua ai te holoholo lelei agai atu ki te ata kikila mamao (ko te ata tenā, “ko tagata, kaiga, whānau ma na komiuniti ke ola fiafia fakatahi”).

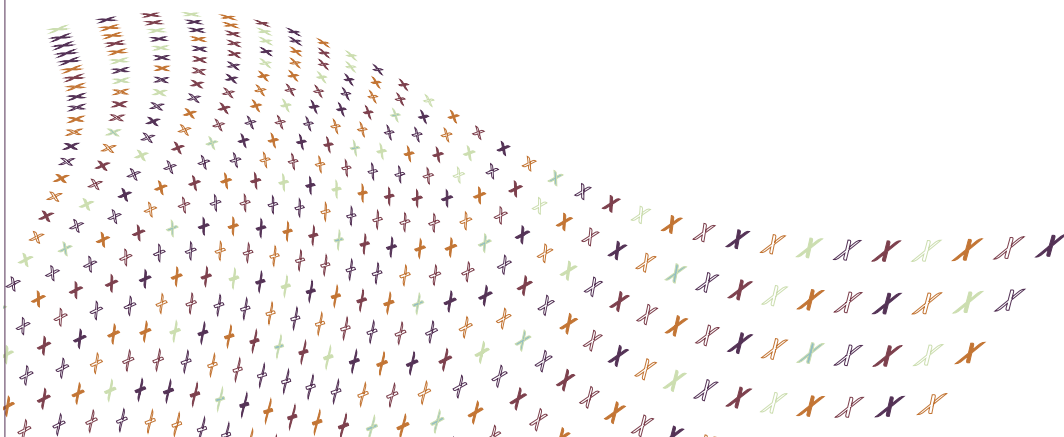
Ma fai foki fakagāoioiga fakaagai ki te tatou ata kikila māmāo o te social cohesion ki te gālulue ke fai na koga e nonofo ai nā tino, galuega, tafaoga, ma ako mai ai ke puipua atili, opotiaga ma te hapotigia. E i loto ai foki te galue ke mafai te hihitemi ma te tatuaga i loto o te tatou hōhaiete ke hē fakahili tino ma mafai ke tau tali atu ki nā manakoga kehekehe ma nā fakafitāuli.

Ko te peleni ma te fuafua tatau e tāua lahi tenā mo he ikuga lelei, ko te ala ia ko mātou e fofou ko te galuega a te social cohesion ke kikila patino lava pē fakatino i nī vāega e ono:

1. Ko te fakailoga tagata pe ko nā tino e fakakehekehega a tātou faiga ki ei auā ko te lanu o latou paku, ko nā tauhaga, hē katoatoa te mafaufau, nā fauhaga o tagata pe ko nā tahi kehekehega
2. Faiga ke fakaleleia atili ai mo nā kulupu kehekehe ke tuputupu ma hoko
3. Kaufakatahi ki na vāega tāua vēia ko nā palota, gāluega pe ko ākoākoga, ma īetahi vāega
4. Ola mālōlō lelei ma nā fakafitāuli o te ola mālōlō lelei
5. Opotiaga ma te fai fakatahi nā vāega tāua
6. Puipua te tātou komiuniti ma te hikohikomaga mo na tupulaga koi manava.

E fofou foki ki matou ko te galuega a te social cohesion pe ko te fakatinoga i loto o nā vāega iēnei e ono ke takiala e nā taki e 4.

1. Ko te takitaki loto mākeke ma te naunau ke faitaki ni vāefa fou
2. E takitaki i nā moemitiga ma nā manakoga o nā komiuniti
3. Fakafaigofie ma fakatāua nā kehekehega o tagata
4. Fakamāoniga opotia na hukehukega e fakailoa lahi mai ai nā manakoga moni

Ko ā tātou galuega pe ko nā fakatinoga e tatau ke taki e Te Tiriti o Waitangi, e maua mai i kinā he fakavae makeke mo te fakamākekega o te social cohesion i luga o Aotearoa Niu Hila.

Fakaaloaloga ki Te Tiriti o Waitangi ka fehoahoani tenā ke fatu te talitonu ma nā komiuniti ke mafai ai ke gālulue fakatahi ke maua te laututuha ma te fakaikuga lelei, kae maihe lava nā vāega fakapitoa e ono.

Ko te tukufakatahiga, ko te ata o te fakatāmiloga e fakamatala mai ai te peleni e takiala ai nā galuega o te social cohesion i luga o Aotearoa Niu Hila.

